

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 16. Quomodo se gerere debet, quando pœnitens aliquod commisit
peccatum publicum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacram. Pœnit. Cap. VII. 113

verò de iis, ad quæ quis impellitur ex impetu inconsiderato.

Sed ut ait Eminentissimus Denoff, majus damnum oritur ex Confessariis, aut ignaris, aut certè negligentibus; qui scilicet non curantes procurare, & exigere à pœnitentibus veram motum emendationem, illos in peccatis vivere sinunt, cum ipsius etiam Religionis Christianæ dedecore, & evidenti damnationis periculo.

i Confessori, ò ignorantì, ò negligentì; i quali non curandosi d'effiggere da i loro penitenti, con sacerdotale fortezza, l'effettiva emendazione de costumi, gli lasciano vivere frà i peccati, col diseredito della Religione cristiana, e coll'evidente pericolo d'idannarsi.

Quæst. 16. Quomodo se gerere debet Confessarius, quando pœnitens aliquod commisit peccatum publicum?

Resp. Tenerur omninò Pœnitentiam publicam peccato convenientem imponere, eamque solus Episcopus in privatam commutare potest, propter aliquam justam causam. Hæc disciplina omnibus retrò sæculis in Ecclesia viguit, ut habet Catechismus Concilii Tridentini his verbis: *Sapientissimè illud ab Ecclesia observatum est, ut cum ab aliquo publicè flagitium commissum esset, publica etiam Pœnitentia ei indiceretur, ut cæteri timore perterriti deinceps peccata diligentius vitarent, quod etiam in occultis criminibus quæ graviora essent interdum fieri solebat. Sed, ut diximus, in publicis hoc perpetuum fuit, ut qui ex commiserant, antequam publicam Pœnitentiam suscepissent, non absolverentur.*

Id perpetua constat traditione, ejusque usum Concilium Tridentinum solemniter confirmavit his verbis.

Apostolus monet, publicè peccantes, palam

Cardinalis Denoff. In Instruct. Pastoralis. in princ.

Siamo rimasti persuasi, ch'il maggior male provenga da

Catechif. Conc. Trident. part. 2. De Sacram. Pœnitentia. n. 2.

cc 91.

cc

cc

cc

cc Conc. Trid.

dent. sess. 24. de Re- form. cap. 8. » esse corripandos. Quando igitur ab aliquo publicè & in multorum conspectu crimen commissum fuerit, unde alios scandalo offensos commotosque fuisse non sit dubitandum: huic condignam pro modo culpæ Pœnitentiam publicè injungi oportet, ut quos exemplo suo ad malos mores provocavit, suæ emendationis testimonio ad rectam revocet vitam; Episcopus tamen publicæ hoc Pœnitentiæ genus in aliud secretum poterit commutare, quando ita magis judicaverit expedire.

Conc. Me- diol. 1. tit. De Pœnitentia. » Item decrevit S. Carolus in Concilio Me- diolanensi 1. his verbis: *Idem Confessores, quemadmodum à sancta Tridentina Synodo jussum est, publicè peccantibus, publicam Pœnitentiam imponant: neque illud Pœnitentiæ genus, nisi datâ ab Episcopo facultate secretâ, aliâ pœnâ commutare audeant.*

S. Carol. Ac- tor. part. 4. » Sanctissimus hic Cardinalis idem renovavit salutare Decretum multis aliis in locis Con- ciliarum, & Actorum suorum. In Concilio Me- diolanensi 3. & 5. Actorum p. 3. tit. *capita in quibus, si opus erit, cogendi Regulares. Ne relaxent, inquit, publicam Pœnitentiam sine Episcopi consensu.* Actorum p. 4. Prohibet Pa- rochis in sua D'œcesi, ne quemcumque ad Sacram Communionem qui in publicum ali- quod insigne peccatum incidit, priusquam publicè scandalum reparaverit, malumque quod dedit exemplum publicè correxerit, li- cet afferat certa testimonia, quæ fidem face- rent, eum à pœnitentiariis nostris esse absolu- tum, aut à quocumque alio Confessario etiam regulari, nisi Parocho constet, Episcopum legitimad'esse publicam Pœnitentiam, in secretam commu- tasse.

zieri nostri ò altri Confessori, etiam Regulari: ne meno am- metta quelli che fossero obligati, secondo gli ordini del Con-

De Sacram. Pœnit. Cap. VII. 115.

cilio di Trento, ò de nostri Sinodi Provinciali, ò de sacri Canon, a far penitenza publica, ovvero anco solemne, per qualche delitto commesso pubblicamente in conspetto di molti, donde altri fossero commossi e offesi per il scandalo: dovendo simili persone fare pubblicamente condegna penitenza secondo la qualità della colpa, accio che rivochino alla retta via quelli che col suo esempio hanno provocati al male; eccetto però se gli constasse che questa sorte de penitenza gli fosse stata commutata da noi in altra.

Idem quoque constitutum fuit à Concilio Provinciali Genuensi anno 1574. tit. *De Pœnitentia*; Et in Concilio Syontino Manfredonia habito anno 1567. tit. *De Pœnitentia*: ubi hæc habentur: *Et quoniam sacro Concilio Tridentino cautum est, publicis peccatis publicam infligi pœnam, ea propter publicam in privatam convertere non audeant: id quod Episcopis tantum, aut eorum permissu licere volumus.*

Denique id ipsum præscribit Concilium Burdigalense tit. 12. *De Pœnitentia*. Concilium Bituricense tit. 2. Can. 2. Concilium Rothomagense anno 1581. Rhemense anno 1583. Concilium Turonense anno 1543. Concilium Aquisense anno 1585. Hæc inquam omnia Concilia publicam præcipiunt Pœnitentiam pro peccatis publicis, caventque ne Confessarii, eam in secretam commutent; adeo ut asserere possimus, vix ullam esse partem disciplinæ Ecclesiasticæ, aut fortiùs, aut solidiùs stabilitam.

Unde Rituale Romanum de Sacramento Pœnitentiæ, ait: *Ne absolvat eos, qui publicum scandalum dederunt nisi publicè satisfaciunt, & scandalum tollant.* Idem etiam Rituale Romanum de Sacramento Eucharistiæ loquens hæc habet: *Arcendi autem sunt à sacra Communionem publicè indigni, quales sunt excommunicati, interdicti, manifestèque*

infames, ut meretrices, concubinarij, sceneratores, magi, blasphemi, & alij ejus generis publici peccatores, nisi de eorum Pœnitentia, & emendatione constet, & publico scandalo prius satisfecerint.

Quæst. 17. Possunt-ne simplices Confessarii propria authoritate imponere pœnitentias publicas, non consulto Episcopo Diœcesano?

Resp. Ut huic quæstioni satisfaciamus, supponendum est dividi posse pœnitentias publicas in solemnes, & simpliciter publicas. Pœnitentia solemnis ea dicitur quæ solemniter ab Episcopo indicitur die Cinerum, quo die de Ecclesia pœnitentes ejiciuntur, usque in diem in Cœna Domini, ut præscribitur in Rituali Romano publicato à Clemente VIII. anno 1595. p. 3. tit. *De Expulsione publicè pœnitentium ab Ecclesia, in feria 4. Cinerum.* Cùm hæc Pœnitentia solemnis imponi possit à solo Episcopo, simplices Confessores eam injungere facultatem non debent: verumtamen pœnitentes hortari possent, ut se Episcopo sistant, ad eam ab ipso recipiendam, si compertum haberent Episcopum eam aliis pœnitentibus imponere velle, ineunte Quadragesimâ.

Quantùm verò ad Pœnitentiam publicam, sed non solemnem, constat non modò ab omnibus Confessariis imponi eam posse suis pœnitentibus, iis in Diœcesibus, in quibus impositio hujusmodi satisfactionum publicarum expressè non est Episcopo reservata, verùm etiam præceptam esse à Concilio Tridentino; ut vidimus in quæstione præcedente. Nihilominus tamen in casu quodam extraordinario, ubi Confessarius dubitat, de publica Pœnitentia à se imponenda, seu qualem publicam Pœnitentiam possit imponere, consulat prudenter Episcopum necesse est, ut egregiè traditum est